

Landstingsfullmäktige

Underlag till flerårsplan 2015-2016

Hälso- och sjukvårdsutskottet Högländet överlämnar härmed underlag för landstingsstyrelsens beredning av flerårsplan 2015-2016.

Följande punkter är särskilt viktiga att utveckla i landstinget, där en del är specifika för Högländets sjukvårdsområde.

- Länsövergripande specialistresurser som finns företrädesvis på länsjukhuset Ryhov ska vara likvärdigt tillgängliga för hela länet.
- Högländssjukhuset som fullvärdigt akutsjukhus ska vara en länsresurs inom vissa specialiteter.
- Prioritera en gemensam strategisk kompetensförsörjning i hela länet i syfte att reducera extern bemanning.
- Fortsätta utvecklingen av nationell E-hälsa för tillgänglighet och patientinflytande.
- Säkerställa IT-samverkan inom hela vårdkedjan.
- Bäst i landet på att ha mätbara mål inom jämställdhet.
- Landstingets kvalitetsarbete ska genomsyra hela vårdkedjan för att göra vården patientsäker och jämlik.

Etik, kvalitet och bemötande

Det personliga mötet mellan personal och patient är betydelsefullt i en alltmer teknisk och specialiserad sjukvård.

- Kunskapen om människors olikheter/kulturer är grundläggande för ett bra bemötande. Den etiska diskussionen behöver hållas levande.
- Tydliggöra närståendes betydelse och vikten av information som ger större delaktighet i vården.
- Ständigt arbeta med att öka patientnöjdheten/kvaliteten i vården.
- Landstinget verkar för att det införs ett nationellt register för läkemedelsförskrivning.
- Vården utvecklar arbetet med att tidigt upptäcka våld i nära relationer för att kunna erbjuda stöd och behandling.
- Personlig vårdkontakt ”Vårdlots” införs till de mest sjuka äldre.

Tillgänglighet och kontinuitet

Tillgängligheten till vården skall vara god vid telefonkontakt, IT, besök samt kommunikationer.

- Det är viktigt att tekniken är utvecklad för medborgarnas behov.
- ”Mina vårdkontakter” och 1177 ska vara en lättillgänglig och känd kontaktväg.
- Kontinuitet - patienten ska ges möjlighet att träffa samma personal vid återbesök.
- Parkeringsmöjligheterna vid vårdinrättningarna ska vara goda.
- Förtydliga och förenkla regelverken för färdtjänst/sjukresor för en ökad samordning.
- Förenklat biljettsystem för kollektivtrafiken, även över länsgränser.
- Flexibla och anpassade öppettider efter vårdbehov.
- Ambulanssjukvårdens och akutmottagningarnas resurser ska utvärderas fortlöpande.
- Det ska vara möjligt att läsa sin egen journal via IT.

Ledarskap och medarbetare

Fortsatta satsningar på rekrytering och utbildning för att täcka behovet av personal.

- Öka antalet specialistutbildningar och kompetenshöjande insatser för alla yrkesgrupper.
- Forskning och förbättringsarbete ska uppmuntras inom alla områden.
- Arbeta för jämställda löner.
- Fler utbildningsblock tillförs för att säkerställa behovet av kompetent personal.
- Inför ungdomspraktikplatser.
- Flexibel arbetsfördelning och teamarbete över yrkesgränserna.
- Uppmuntra deltagande i förändrings- och forskningsarbete, samt utbildning.
- Landstinget ska aktivt medverka till rekrytering av elever till Vård- och omsorgsprogrammet.

Folkhälsa

Öka medborgarnas kunskap om hur den egna livsstilen påverkar välbefinnandet och hälsan. Ge motivation till en förbättrad livsstil.

- Ha ett förebyggande perspektiv som omfattar hela livet.
- Verkställa och hålla handlingsplanen med de 11 målen för folkhälsa levande.
- Kvalitetssäkra hälsosamtalen genom uppföljning.
- Synliggöra och tydliggöra folkhälsoplanerarnas/folkhälsoavdelningens arbete.
- Arbeta för en jämlik vård för att uppnå ökad folkhälsa.
- Ha ett särskilt ansvar att driva det hälsofrämjande arbetet i primärvården i samverkan med kommuner och frivilligorganisationer.

Primärvården

Primärvården på Höglanget ska utvecklas utifrån invånarnas behov. Noteras att andelen äldre här är större än i övriga länet.

- Stödja hälsobefrämjande och rehabiliterande verksamheter för personer med psykisk och fysisk ohälsa.
- Arbeta för en kontinuerlig översyn av förskrivning av läkemedel.
- Fler apotekare i vården för att minimera felmedicineringar.
- Förbättra missbruksvården i samverkan med kommunerna.
- Höja den geriatriska kompetensen.
- Öka samarbetet mellan landstingets vårdcentraler för att stärka varumärket Bra Liv.

Specialistsjukvården

Tillgången till specialiserad somatisk och psykiatrisk vård på Höglanget ska vara patientsäker och av god kvalitet. Hybridsalen ger ökade möjligheter till en högkvalificerad och effektiv specialistsjukvård.

- Dietister, psykologer och övriga specialistkompetenser ska tillgodoses utifrån behoven.
- Palliativa team ska samverka med hemtjänst och närstående.
- När patienter som vårdas i palliativ vård av någon anledning behöver specialistvård, ska de komma direkt till en vårdavdelning "Raka spåret".
- Minska ledtiderna i vården.
- Förbättra cancervården, särskilt vid tarmcancer.
- Landstinget ska samverka med andra landsting/regioner för att få tillgång till optimal sjukvård till våra patienter.
- Patienter ska inte kunna köpa sig förtur i den offentliga vården.

Barn och Ungdomar

FN:s konvention om barnets rättigheter ska genomsyra allt arbete inom landstinget.

- Samverkan och klara riktlinjer ska finnas för att undvika att barn och ungdomar hamnar mellan verksamheterna.
- En organisation för Barn- och ungdomsmedicin på Höglanget ger ökad möjlighet för ST-tjänst och psykologresurs, för att göra medicinska bedömningar och ge stöd vid psykosociala problem.
- Ett bra samarbete mellan kommun och landsting med utbildning och information till personal inom primärvården och skolan är viktigt, för att kunna ge ungdomar med psykosociala problem hjälp i tidigt skede.
- Ungdomar på Höglanget ska ha tillgång till ungdomsmottagningar med bred kompetens.
- Tillgängligheten till psykolog för unga behöver förbättras.
- Barn som anhöriga med sjuka närstående ska särskilt uppmärksammas och få tillgång till psykosocialt stöd.
- Verkställa och kvalitetssäkra modellområdesarbetet på Höglanget.
- Uppföljning av arbetet med Barnahus.

Psykiatri

Hälsofrämjande och rehabiliterande verksamheter för personer med psykisk sjukdom ska utvecklas och kvalitetssäkras.

- Antalet paramedicinsk personal bör öka då t.ex. psykologer och socionomer är få i jämförelse med övriga delar av länet.
- Förstärka sjukgymnastresurserna inom psykiatrin.
- Resurserna till neuropsykiatriska utredningar bör ökas.
- Ökade insatser för suicidprevention.
- Riktlinjer för flexibel åldersgräns under pågående behandling bör utvecklas inför överlämnandet från barn- och ungdomspsykiatrin till vuxenpsykiatrin.
- Utveckla mätmetoder för kvalitetsuppföljning för samtliga yrkesgrupper.
- Öka tillgängligheten med öppna mottagningar.
- Utveckla behandling och uppföljning via IT.
- Inför vårdval inom psykiatrin.
- Fler PTP++ utbildningsplatser på Högländet.
- Inför SMS-påminnelse vid tidbokning.

Rehabilitering/Habilitering

Rehabilitering och habilitering är för många en förutsättning för att upprätthålla/förbättra bästa möjliga psykiska och somatiska funktioner.

- En sammanhållen vårdkedja av rehabiliteringsresurser i samverkan med länets kommuner.
- Erbjudna möjlighet till ökad kunskap och förståelse om sin sjukdom.
- Erbjudna träning i grupp/patientföreningar och studieorganisationer.
- Ha ett helhetsperspektiv på individens situation och dennes närstående, genom återkommande information för en ökad delaktighet.
- Möjlighet till bassängträning ska finnas.

Alternativa behandlingsformer

Ökad öppenhet för användande av komplementära behandlingsformer för att ge bättre livskvalitet när den traditionella medicinska behandlingen upplevs otillräcklig.

- Uppmuntra till fortsatt utveckling av alternativa behandlingsformer där evidens finns.

Samverkan

Nätverket Ester är ett exempel som visar på en väl fungerande vårdkedja.

Liknande samverkansarbete kan utformas inom fler områden.

- En kvalitetssäkrad vårdplanering ska ske mellan alla berörda vårdnivåer för en patientsäker vård.
- Vård till papperslösa flyktingar kräver ett ökat samarbete mellan kommun och landsting.
- Säkerställ den tekniska infrastrukturen (IT) så den blir tillgänglig i hela vårdkedjan.

Folktandvården

Det är angeläget att alla länsinvånare har tillgång till en väl fungerande tandvård, då munhälsan är en betydande faktor för en god hälsa.

- Folktandvården ska ha en god tillgänglighet med rimliga reseavstånd.
- Som alternativ för äldre, skolbarn och funktionshindrade ska mobila enheter utvecklas och användas i större utsträckning.
- Specialisttandvård och tandreglering ska vara kvar på Högländet.
- Friskttandvård bland barn och ungdomar ska prioriteras.
- Fortsätta arbetet med utbildningsplatser och kompetenshöjning för tandläkare på Högländet.
- Forskning och utveckling av nya metoder för alla yrkesgrupper.
- I enlighet med fritt vårdval ska patienter som så önskar få tandvård inom folktandvården.

Miljö – Hållbar utveckling

Landstingets lokaler ska främja en god arbetsmiljö och tillgänglighet för personal och besökare, samt stimulera till kreativitet och utveckling. Patienter och personal ska mötas i en tilltalande och trygg miljö för att främja ett gott omhändertagande.

- Målen i programmet för Hållbar utveckling ska göras kända och implementeras i alla verksamheter.
- Kontinuerlig uppföljning ska ske av målen i Hållbar utveckling.

Utskottets behandling av underlaget framgår av bifogat protokollsutdrag.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUTSKOTTET HÖGLANDET

Helena Stålhammar
Ordförande

Lena Lindgren
Utskottssekreterare

Hälso- och sjukvårdsutskottet Högländet

§§ 26-37

Tid: 2013-03-27, kl 10:00-14:50

Plats: Konferensrummet, psykiatriska kliniken,
Högländssjukhuset Eksjö

§ 28 *Flerårsplan 2015-2016*

Vid sammanträdet 2013-02-20 gick utskottet igenom föregående års yttrande till flerårsplan, avsnitt för avsnitt, fram till rubriken Psykiatri. Enligt överenskommelse togs vissa meningar bort, andra ändrades och/eller flyttades. Ordföranden uppmanade ledamöterna att läsa Program för hållbar utveckling 2013-2016 - utifrån ett miljöperspektiv. Planeringsgruppen fick i uppdrag att fortsätta genomgången av de resterande avsnitten vid sammanträdet 2013-03-07. Det reviderade förslaget skickades med e-post till samtliga ordinarie ledamöter.

En sammanställning av förslaget till flerårsplan bifogades kallelsen till dagens sammanträde.

Utskottet enas nu om att gå igenom förslaget avsnitt för avsnitt.

Det inledande avsnittet godkänns i sin helhet. Redaktionella justeringar och ändringar som utskottet är överens om görs i flera avsnitt.

I avsnittet: **Ledarskap och medarbetare** enas utskottet om följande tillägg: Landstinget ska aktivt medverka till rekrytering av elever till Vård- och omsorgsprogrammet.

I avsnittet: **Folkhälsa** yrkar Socialdemokraterna att avsnittet inleds med texten: Hälsa är en klassfråga ...

Majoritetspartierna yrkar avslag till yrkandet.

Beslut

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att utskottet bifaller majoritetspartiernas yrkande.

I avsnittet: **Primärvården** yrkar Socialdemokraterna följande två tilläggsyrkanden:

Tilläggsyrkande 1:

Fri etablering av nya vårdcentraler kan riskera att områden där stora vårdbehov finns blir utan vårdcentral.

Etablering av nya vårdcentraler sker i samråd med landstinget. En kartläggning ska göras och etablering ska ske

Hälso- och sjukvårdsutskottet Höglandet §§ 26-37

Tid: 2013-03-27, kl 10:00-14:50

där vårdbehovet är som störst. Detta för att sätta länets invånare i fokus samt skapa bättre förutsättningar till en likvärdig och lätt tillgänglig vård.

Sverigedemokraterna instämmer i Socialdemokraternas yrkande.

Majoritetspartierna yrkar avslag till tilläggsyrkandet.

Beslut

Ordföranden ställer proposition på ovanstående yrkanden och finner att utskottet bifaller majoritetspartiernas yrkande, att avslå tilläggsyrkandet.

Tilläggsyrkande 2:

Fri sjukvård upp till 25 år skapar en trygg situation för våra unga vuxna när de behöver vård. Vi vet att det idag är svårt för ungdomar att etablera sig på arbetsmarknaden samt att man studerar längre upp i åldrarna, vilket skapar en osäker ekonomi som kan leda till att man som ung ej söker vård när man behöver.

Fri sjukvård för unga upp till 25 år.

Majoritetspartierna yrkar avslag till tilläggsyrkandet.

Beslut

Ordföranden ställer proposition på ovanstående yrkanden och finner att utskottet bifaller majoritetspartiernas yrkande, att avslå tilläggsyrkandet.

Under avsnittet: **Specialistsjukvården** yrkar Socialdemokraterna följande tre tilläggsyrkanden:

Tilläggsyrkande 1:

Specialistvården ska finnas under ett tak.

Att sälja specialistvård på entreprenad ger en osäker tillgänglighet och svårighet att kvalitetssäkra densamma. Specialistvården kräver kontinuerlig forskning och utveckling samt stor tillgänglighet till teknisk utrustning för att ge en trygg patientsäkerhet.

Sverigedemokraterna instämmer i Socialdemokraternas yrkande.

Majoritetspartierna yrkar avslag till tilläggsyrkandet.

Hälsa- och sjukvårdsutskottet Höglandet §§ 26-37

Tid: 2013-03-27, kl 10:00-14:50

Beslut

Ordföranden ställer proposition på ovanstående yrkanden och finner att utskottet bifaller majoritetspartiernas yrkande och avslår därmed tilläggsyrkandet.

Tilläggsyrkande 2:

Landstinget ska ansvara för all specialistvård och samverka med andra landsting/regioner för att få tillgång till optimal sjukvård till våra patienter.

Majoritetspartierna yrkar på följande lydelse:

Landstinget ska samverka med andra landsting/regioner för att få tillgång till optimal sjukvård till våra patienter.

Beslut

Ordföranden ställer proposition på ovanstående yrkanden och finner att utskottet bifaller majoritetspartiernas lydelse.

Tilläggsyrkande 3:

Patienter ska inte kunna köpa sig förtur i den offentliga vården.

Beslut

Utskottet bifaller tilläggsyrkandet.

I avsnittet: **Psykiatri** yrkar majoritetspartierna följande tillägg: Inför vårdval inom psykiatrin.

Socialdemokraterna yrkar avslag.

Beslut

Ordföranden ställer proposition på ovanstående yrkanden och finner att utskottet bifaller majoritetspartiernas tilläggsyrkande.

I avsnittet: **Samverkan** yrkar Sverigedemokraterna att meningen Vård till papperslösa flyktingar kräver ett ökat samarbete mellan kommun och landsting stryks.

Majoritetspartierna yrkar att meningen ska vara kvar.

Beslut

Ordföranden ställer proposition på ovanstående yrkanden och finner att utskottet bifaller majoritetspartiernas yrkande att meningen ska vara kvar.

Hälsa- och sjukvårdsutskottet Höglandet §§ 26-37

Tid: 2013-03-27, kl 10:00-14:50

Sverigedemokraterna reserverar sig för eget yrkande.

I avsnittet: **Folktandvården** yrkar Socialdemokraterna tillägget:

I enlighet med fritt vårdval ska patienter som så önskar få tandvård inom folktandvården.

Beslut

Utskottet bifaller tilläggsyrkandet.

Efter genomgången ställer ordföranden frågan om utskottet kan anta flerårsplanen.

Beslut

Utskottet beslutar att anta flerårsplanen med de justeringar och tillägg som gjorts.

Socialdemokraterna reserverar sig för egna förslag.

Utskottet ger också planeringsgruppen i uppdrag att formulera en inledning för avsnittet: Specialistsjukvården, samt vid behov göra ytterligare redaktionella justeringar.

Vid protokollet

Lena Lindgren

Justeras

Helena Stålhammar   Ann-Katrin Stark

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Lindgren